

Сьогодні
15.01.2025

Урок №33

**Тарас Шевченко. «Зоре моя вечірняя». Поетичне
відображення краси української природи у вірші.
Роздуми ліричного героя**

Мета: ознайомити із поняттям лірика, ліричний герой; розвивати навички читання ліричних творів, розпізнавати емоційне ставлення до зображуваного, зміни настрою, різноманіття почуттів ліричного героя; розвивати навички аргументування власної думки; виховувати повагу до однокласників, до інакшої думки, до рідної країни.

Створіть
формулу
гарного уроку.
Яке слово буде
на першому
місці?

МИСЛЕННЯ

ПРАЦЯ

АКТИВНІСТЬ

**Сьогодні ми з вами
говоритимемо про такий рід
літератури як лірика,
насолюдуватимемося
читанням ліричних творів,
познайомимося із творчістю
Тараса Шевченка.**

Сьогодні

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

_____ мова - мова твору, що має
_____ та риму.

Віршована мова - мова твору, що
має **ритм** та риму.

Робота із
підручником
«Українська
література»
Т. Яценко,
с. 109-114.

У різні часи територію нашої Батьківщини називали по-різному: Скитія, Сарматія, Русь, Військо Запорозьке, Гетьманщина, Малоросія. Але наші предки серед усіх інших уподобали саме назву Україна. Уперше це слово згадане в літописі під 1187 роком. Буквально воно означає «рідна, своя земля», тобто це антонім до слова «чужина».

Де народився Тарас Шевченко?
У селі Моринці на Черкащині.
Які таланти були в Т. Шевченка?
Писав вірші та малював.
Чи усе життя поет був кріпаком?
Ні, його викупили з кріпацтва друзі.
Яку поетичну збірку створив Т. Шевченко?
«Кобзар».
Які вчинки Т. Шевченка свідчать про його
щирю любов до України?

Зоре моя вечірняя,
Зійди над горою,
Поговорим тихесенько
В неволі з тобою.
Розкажи, як за горою
Сонечко сідає,
Як у Дніпра веселочка
Воду позичає.
Як широка сокорина
Віти розпустила...
А над самою водою
Верба похилилась;

Аж по воді розіслала
Зеленії віти,
А на вітах гойдаються
Нехрещені діти.
Як у полі на могилі
Вовкулак ночує,
А сич в лісі та на стрісі
Недолю віщує.
Як сон-трава при долині
Вночі розцвітає...
А про людей... Та нехай їм.
Я їх, добрих, знаю.

**В. Маковський.
Український пейзаж із хатами**

**Добре знаю. Зоре моя!
Мій друже єдиний!
І хто знає, що діється
В нас на Україні?
А я знаю. І розкажу
Тобі; й спать не ляжу.
А ти завтра тихесенько
Богові розкажеш.**

- ✓ Які почуття викликає у вас цей поетичний пейзаж?
- ✓ Чому, сумуючи за рідним краєм на чужині, Т. Шевченко заводить розмову саме з вечірньою зорею?
- ✓ Опишіть веселку. Де і коли вона з'являється?
- ✓ Як ви розумієте образний вислів «у Дніпра веселочка воду позичає»?

- ✓ Думавчи про Батьківщину, митець насамперед в уяві милується красою її природи, згадує світ народних міфологічних образів. Але чому він так сумно каже про людей?
- ✓ Що тоді діялося «в нас на Україні»?
- ✓ Чому Шевченко просить зорю розказати про тогочасне українське життя Богові?

Вечірня зоря — так називають планету Венеру. Це третє за яскравістю небесне тіло (після Сонця й Місяця), яке можна спостерігати із Землі. Вона починає сяяти одразу після заходу Сонця, віщуючи погожу, зоряну ніч.

Сокорина — дерево осокір.

Нехрещені діти — русалки або потерчата. За народною міфологією, маленькі діти, які помирали нехрещеними, ставали цими духами.

Вовкулàк, або вовкулàка — страшна міфологічна істота, людина, яка перетворилася на вовка.

Сич — птах із родини совових. Крик сича, за народними повір'ями, передвіщав біду. Стріха — солом'яна або очеретяна покрівля хати.

Сон-травà — красива весняна лісова рослина з великими ліловими квітами.

Сьогодні

Пісня «Зоре моя вечірняя» у виконанні Марти Шпак

перейди за QR-кодом!

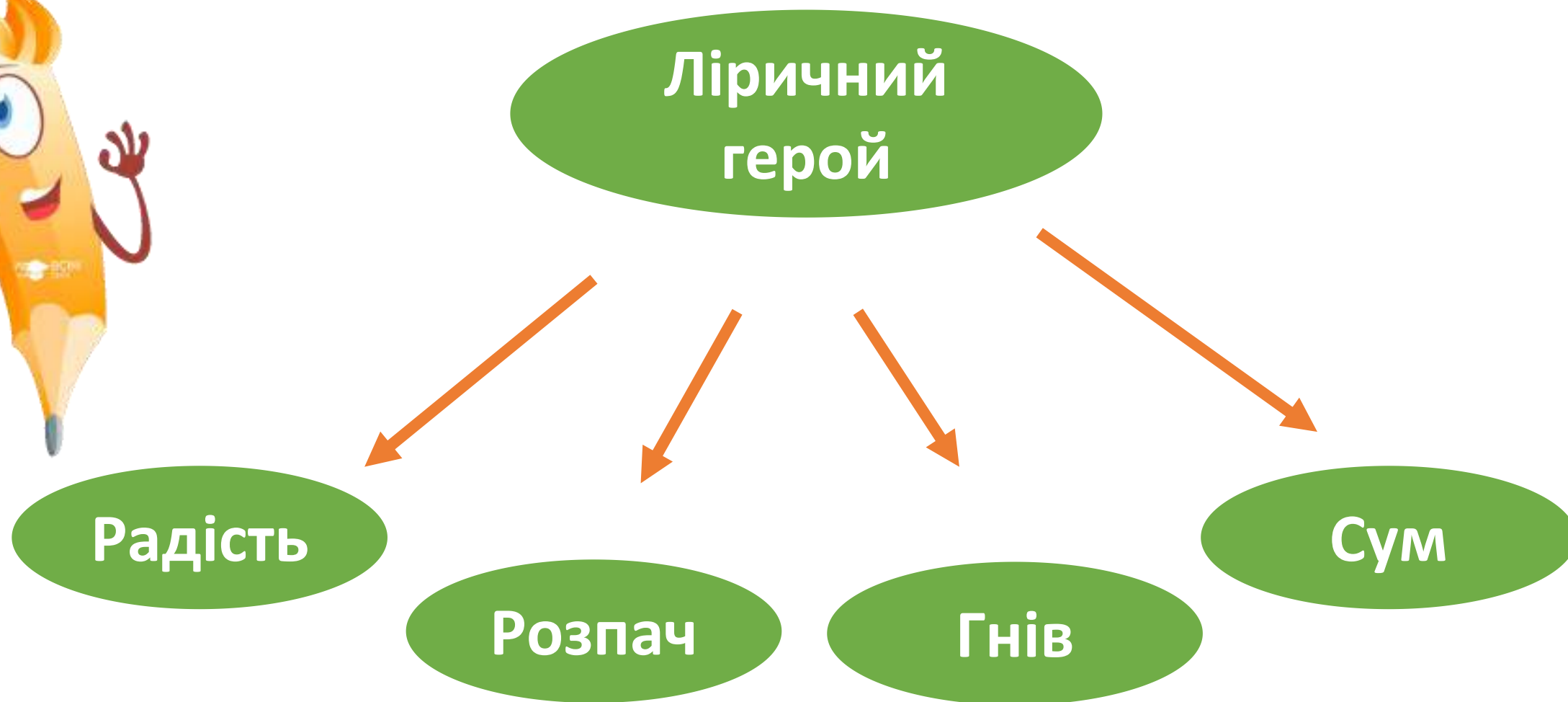

Лірика — один із родів літератури, художні твори, що розкривають почуття, переживання, роздуми героя/ героїні.

Ліричний герой — персонаж, про душевний світ якого йдеться у ліричному творі.

Мотив — основні переживання й думки, розкриті в ліричному творі.

- ✓ Доведіть, що «Зоре моя вечірняя...» — це ліричний твір.
- ✓ Схарактеризуйте ліричного героя цього твору. Чого він прагне? Про що мріє? Від чого застерігає?
- ✓ Сформулюйте провідний мотив поезії «Зоре моя вечірняя...».

Роздивіться репродукцію картини В. Маковського «Український пейзаж із хатами». Чим вона споріднена із поезією «Зоре моя вечірняя...»? Підготуйте добірку пейзажів України (картини художників/художниць і світлини), якими можна проілюструвати рядки вірша.

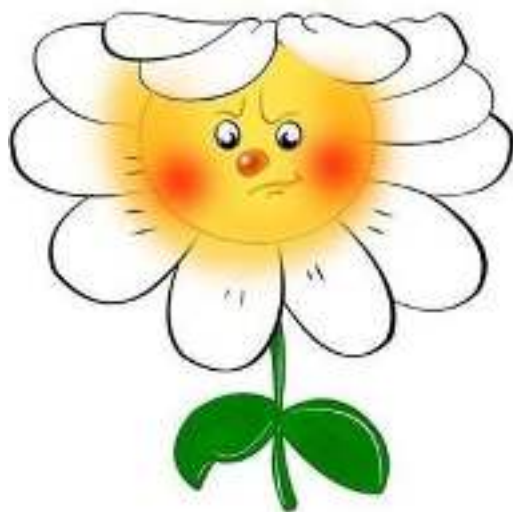

- ✓ Чи можна Т. Шевченка назвати успішною людиною, переможцем? Свою думку обґрунтуйте.
- ✓ Чому цього митця вважають найвидатнішим українцем?
- ✓ Перечитайте поезію «Зоре моя вечірняя...». Назвіть образи, які згадує поет, уявляючи Батьківщину.
- ✓ У чому полягає відмінність між епічними, ліричними і драматичними творами?

Сьогодні

Рефлексія «Емоційна ромашка». Оберіть відповідну цеглинку LEGO

*Мені під силу
всі завдання*

*Було складно та
незрозуміло*

*Все було легко
та просто*

*Мені потрібна
допомога*

Вивчити напам'ять
поезію Т. Шевченка
«Зоре моя
вечірняя...»

